

● تازه‌های کتاب

به سال ۱۸۹۱ در اثر سکتۀ مغزی که یک سال پیش برایش رخ داده بود، از دنیا رفت.

● جین آستین

نوشته برایان ساوژام، ترجمۀ گلی امامی، نشر نشانه، طرح روی جلد: بهرام داوری، چاپ اول: تابستان ۱۳۷۲، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۲۰ صفحه، ۱۲۰۰ ریال.

جین آستین، نویسندهٔ عامۀ مردم، که از معروفترین نویسندگان کلاسیک انگلستان محسوب می‌شود، عنوان دوازدهمین کتاب از مجموعهٔ نسل قلم است که به تازگی منتشر شده است. این کتاب، علاوه بر نقد و نظر بر ایوان ساوژام دربارهٔ جین آستین، دارای «افزودهٔ چاپ فارسی» هم هست که اختصاص دارد به خلاصهٔ رمانهای جین آستین: «عقل و احساس»، «غرور و تعصب»، «منسفیلد پارک»، «اما»، «نورثگرابی» و «ترغیب».

این کتاب با این جملات آغاز می‌شود: «سخن گفتن از عظمت ادبی و عامه پسند بودن کتابی در آن واحد و در یک جمله نقیض گویی به نظر می‌رسد. یک اثر ادبی کلاسیک بر حسب تعریف چنین آثاری، تقریباً همیشه گروه نخبه و اندکشماری را مخاطب قرار می‌دهد، مورد توجه حرفه‌ای محققان و منتقدان قرار می‌گیرد، و دانشجویان به اجبار توجه خود را بدان معطوف می‌دارند. با این حساب، جین آستین یک استثناست. او نویسنده‌ای است که رمانهایش در زمرهٔ با ارزشترین آثار کلاسیک انگلیسی به شمار می‌آید، در مدارس و دانشگاهها در سراسر جهان تدریس می‌شود (طبق جدیدترین آمار به ۳۵ زبان از جمله چینی، ژاپنی، فارسی، و بنگالی)».

● ایوان گانچاروف

نوشتهٔ میلتون اثر، ترجمۀ حشمت کامرانی، نشر نشانه، طرح روی جلد: بهرام داوری، چاپ اول: تابستان ۱۳۷۲، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۱۲ صفحه، ۱۲۰۰ ریال.

بازدهمین کتاب از مجموعهٔ نسل قلم به ایوان گانچاروف، یکی از بزرگترین رمان نویسان روس اختصاص یافته است که خوانندهٔ ایرانی با رمان «آبلوموف» او از پیش آشنایی داشته است.

اما کتاب حاضر، در قطعی بسیار زیبا، نگاهی است به زندگی و آثار گانچاروف که هم در روسیه و هم در خارج از آن صاحب شهرتی بسیار است. اما با این همه همان طور که در متن کتاب آمده است: «آثار گانچاروف نسبتاً اندک است و مجموعاً از سه رمان، یک سفرنامه، تعدادی داستان کوتاه، چند طرح، خاطرات، و نقدهای ادبی تشکیل می‌شود. نخستین رمان وی، «داستان معمولی»، در پیدایش

رنالیسم روسی دارای جایگاه ویژه‌ای است....
ایوان گانچاروف به سال ۱۸۱۲ در شهرک ولگا زاده شد و

● فاکس فایر:

اعتراضهای یک دسته

دخترانه

نوشتهٔ جویس کارول اوتس، ناشر: داتن، ۲۱ دلار.

لگژ سادوفسکی، دختر زیبارویی است که جمعی از دوستان دختر خود را جمع می‌کند تا دسته‌جمعی علیه کسانی که آنان را استثمار می‌کنند، دست به اقدام بزنند. آنان آموزگاری را که با شاگردانش بدرفتاری می‌کند رسوا می‌کنند، و حیوانات یک مغازهٔ جانور فروشی را آزاد می‌سازند. مدیران مدرسه به اعضای گروه، به ویژه لگژ، فشار می‌آورند که دست از این آشوبها بردارند.

کتاب جدید جویس کارول اوتس، همتای قهرمان اثر، پرشور و جذاب و دوست داشتنی است و گهگاه رنگ و بوی سیاسی می‌گیرد.

● تعمیر خانه

نوشتهٔ تری الیس، ناشر: سایمون اند شوستر، ۲۱ دلار.

دومین رمان تری الیس، شکل خاطرات نویسی دارد و طی آن آستین مک میلان، پسر بچهٔ سیاهپوست خوشفکری که می‌خواهد با سرعت هرچه تمامتر بزرگ شود، خاطرات خود را از دوران کودکی می‌نویسد. کتاب به تدریج با بزرگتر شدن آستین رنگ و بوی دیگری می‌گیرد و شرح خاطرات دانشجویی و دوران‌کارمندی او را دنبال می‌کند، اما آنچه کمبودش بیش از همه در کتاب حس می‌شود، شرح ماجراهای عاشقانه و بلوغ فکری اوست.

کتاب شامل تمام نویسندگان کلاسیک انگلیس و نویسندگان جوان است و شاید تنها نقص عمدهٔ آن کم توجهی بر ادبیری به نویسندگان ایرلندی باشد.

● از جایی که تلفن

می‌کنم

نوشتهٔ ریموند کارور، ناشر: هارویل، ۴۳۱ صفحه، ۹۰۰ ریال.

مجموعه‌ای از قصه‌های ریموند کارور، داستان نویسندهٔ مشهور آمریکایی که در سال ۱۹۸۸ در گذشت و او را استاد مسلم داستانهای کوتاه در ادبیات معاصر آمریکا نامیده‌اند. کارور در این مجموعه که داستانهایش بیشتر در دههٔ ۱۹۷۰ نوشته شده است، از همان معیارهایی که پیشتر گذاشته بود، تجاوز نمی‌کند. شخصیت‌های داستانهای او معمولاً از جاهایی جز نیرو و ارادهٔ خودشان کمک می‌خواهند، و بدان دست نمی‌یابند. غالب این افراد در آپارتمانهای اجاره‌ای دور از موطن اصلی خود زندگی می‌کنند و آدمهای پابرجایی نیستند. از ویژگیهای دیگر داستانهای کارور، ایجاد ارتباطها و پیوندهای غریب میان افراد است. مضمون دیگری که در داستانهای او به دفعات به کار می‌رود، مضمون نگاه به گذشته است. زوجهای او غالباً در گذشته ازدواج کرده‌اند و خود را ملزم می‌دانند گهگاه به خاطرات آن ازدواج رجوع کنند، یا اصلاً زن یا شوهر سابق خود را می‌بینند و خود را ناگزیر می‌بینند که بیشتری به زخم به جا مانده بزنند تا شاید بتوانند آخرین چرکهای آن را خشک کنند.

● راز کوچک و داستانهای دیگر

نوشته فرخنده آقایی، طرح روی جلد: آیدین آغداشلو، انتشارات معین، چاپ اول: پاییز ۱۳۷۲، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۲۹ صفحه، ۱۱۰۰ ریال.

«راز کوچک» مجموعه‌ی نه داستان کوتاه از خانم فرخنده آقایی است که خواننده پیش از این با بعضی از آنها در نشریات آشنایی پیدا کرده است. در این مجموعه، این داستانهای کوتاه آمده است: «چرا ساکت بمانم»، «راز کوچک»، «نسترن در باد، نسترن

در باران، نسترن در خاک»، «صدای دریا»، «تغاله‌ها»، «روز اول اعیان»، «پاییز قمر»، «چای سرد آقای امجد» و «تتها در مه».

با این نه داستان کوتاه، کاملاً می‌توان با دلمشغولیهای نویسنده آشنایی پیدا کرد، موضوعاتی بسیار عادی و کاملاً ساده، ضمن اینکه در عمق بسیار مسئله دار و پراهمیت به نظر می‌رسد.

با این همه، کتاب خانم فرخنده آقایی به لحاظ کارهای فنی چاپ و نشر دارای اشکالات بسیار است.

● اخبار عجیب و

حکایات غریب

نوشته هرمان هسه، ترجمه محمد بقایی، انتشارات تهران، چاپ اول: تابستان ۱۳۷۰، ۳۰۰۰ نسخه، ۲۴۹ صفحه، ۱۵۰۰ ریال.

این کتاب مجموعه‌ای است از هشت داستان کوتاه هرمان هسه، نویسنده صاحب نام آلمانی با این عناوین: «آگوستوس»، «شاعر»، «روزیای خلوت»، «اخبار عجیب ستاره‌ای دیگر»، «گذرگاه دشوار»، «توالی یک رؤیا»، «فالدوم» و «زنبق».

کتاب حاضر را هرمان هسه، به سال ۱۹۱۹ به رشته تحریر درآورده است. یعنی در چهل و دو سالگی. از نوشته‌های هسه، این آثار هم هست: «تیزهوش»، «گرتروود»، «روزالده»، «دمیان»، «آخرین تابستان کلینگرو»، «سیدرتا»، «گرگ بیابان»، «نرگس و زرین دهن»، «سفر به شرق»، «بازی با مهره‌های شیشه‌ای»، ضمن اینکه کتاب اخیر نویسنده را به کسب جایزه نوبل، نایل کرد.

داستان «شاعر» که یکی از بهترین داستانهای این مجموعه هشت داستانی است، پیش از این

در ادبیات داستانی به چاپ رسیده است. هرمان هسه، نویسنده عاشق شرق و فرهنگ شرقی و معروف حضور بیشتر خوانندگان ایرانی هست.

● در اندرون من خسته

نوشته پری صابری، ناشر: نویسنده، طرح روی جلد: مریم شریلو، ۳۰۰۰ نسخه، چاپ اول: تهران ۱۳۷۲، ۲۴۷ صفحه، قیمت ۲۲۰۰ ریال.

کتاب، داستانه‌ی بلندی است از خانم پری صابری، کارگردان تأثر و نمایشنامه نویس و مترجم صاحب نام معاصر. در این کتاب، نویسنده با استفاده از حس و حالی شاعرانه، به سراغ داستان نویسی رفته است، به حدی که حتی در قسمتهای خواننده کاملاً با تلاشی شاعرانه رویه رو می‌گردد:

به غوزه‌های پنبه‌های
- دشت گرگان -

بند ناف اقلیمی من
بالای تک تک شاخک‌های خشک
زمستانی

درختان سرسبز سر زنده‌ی کاج
سیلاب از برف سفید

عجب هستی را تفسیر
می‌گردند. (ص ۲۱۴)

● لیلا در نصف جهان

نوشته پری صابری، ناشر: نویسنده، طرح روی جلد: مرتضی ممیز، چاپ اول: تهران ۱۳۷۰، ۵۰۰۰ نسخه، ۸۱ صفحه، ۸۵۰ ریال.

کتاب حاضر از دو داستان بلند تشکیل شده است: «لیلا در نصف جهان» و «مرغ سحر». از خصوصیات هر دوی این داستانها اینکه بیشتر نمایشنامه هستند تا داستان و شیوه نگارش خانم صابری، نمایشنامه‌ای است:

«پنجره‌ای دو لنگه باز می‌شود و ما به آپارتمان ساده‌ی خانواده‌ی گل محمدی وارد می‌شویم. آهنگ پر قوت زورخانه بر فضای خانه می‌کوبد. رادیو باز است و بلند...

شیوا: طوری شد مادر؟

سحر: نه رکاب از زیر پایم در رفت...

● ۲۰۶۱ ادیسه سه

نوشته آرتورسی. کلارک، ترجمه رضا فاضل، نشر فاخته، چاپ اول: ۱۳۷۲، ۴۰۰۰ نسخه، ۳۶۲ صفحه، ۴۰۰۰ ریال

کتاب «۲۰۶۱ ادیسه سه»، از جمله رمانهای علمی-تخیلی آرتور سی. کلارک است که با نگاهی زیبایی‌شناسانه و حسی به تماشای جهان علمی رفته است.

کلارک در ادیسه‌ها، تأکید دارد که حدود چهار میلیون سال پیش قوایی کیهانی در هیئت سنگی آسمانی به زمین آمده و نیروی ابزار سازی را در انسان دمیده است. در «۲۰۰۱، ادیسه فضایی»، پس از ظهور آن تک سنگ سیاه آسمانی در زمین، انسان دستهایش را به کار می‌گیرد و ابزار می‌سازد. این مرحله نخست تکامل بشر و آغاز دگرگونی طبیعت به دست بشر محسوب می‌شود و کلارک همواره در ادیسه‌ها بر عنصر زمان و سیر تکامل بشری از مرحله غارزیستی تا خروج به سیاره‌ها اشاره دارد.

بنابراین ادیسه‌ها سفرنامه‌ای است از آغاز ابزار سازی بشر به سوی دنیاهای ناشناخته‌ای که در آینده تحت سلطه خود قرار خواهد داد. در این سفرنامه انسان جلوه‌های گوناگونی از نیروهای برتر را که در سراسر عالم هستی حضور دارند، می‌بیند.

□

